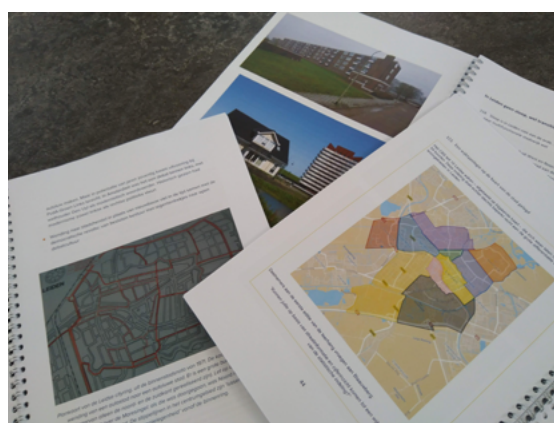
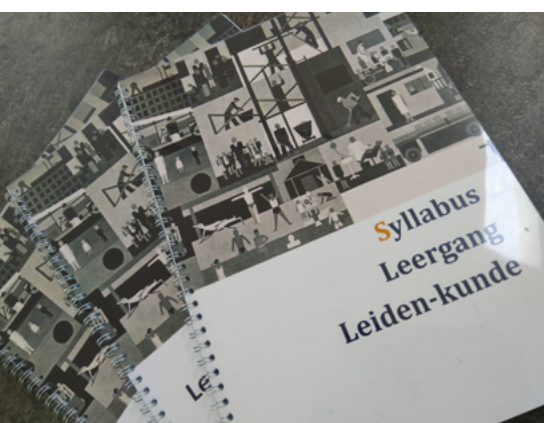

Programma opzet

Syllabus als welkomstcadeau

Alle deelnemers ontvangen als welkomstcadeau een geprinte syllabus. Een compact overzicht met genummerde flits-essays, geordend per thema en per dag. Ter voorbereiding en als naslagwerk.

MIDDAG 1 De geschiedenis van Leiden

- 13.00 **Welkom en introductie**
- 13.30 **'Citygame' en eerste stadstypologie:** Kennisstad, Stad van Aankomst, de Sterrenstad en de stedenarchipel
- 14.00 **De stad van nu begrijpen:** historische sleutepisodes
- 19e eeuw: einde van de vesting, opkomst industrie, stedelijke armoede
  - Vroege 20ste eeuw: de woningwet, verzuilde woningbouw
  - Late 20ste eeuw: het verdwijnen van de industrie, stadsvernieuwing
  - Wending in de binnenstad
- 15.30 **Een historisch bepaalde stadsagenda**
- De gevolgen van 24 jaar artikel 12
  - Een kleine lokale economie
  - Oorzaken voor een spectaculaire comeback
  - Het 'window of opportunity': het sciencepark
- 16.30 **Visies op de overheid**
- Regentencultuur en dominantie tijdens de stadsvernieuwing
  - De 'inspraakrevolte'
  - De overheid nu: veel macht, weinig invloed
  - Participeren moet je leren
- 17.15 **Afsluiting**

MIDDAG 2 De bewoners van Leiden

- 13.00 **'Nationgame':** internationale life style verschillen
- 14.00 **Historische typologie van de Leidse bevolking**
- De universiteit als eiland
  - Het Talentenproject als metafoor
- 15.00 **Actuele typologie van de Leidse bevolking**
- Passanten
  - Opleidingsniveau
  - Zorgbehoeften van de populatie
- Sectorstructuur, mensgerichte arbeid, de zzp-revolutie, tekort aan bèta en techniek.
  - Internationalisering
- 16.30 **Een nieuwe 'burgerschapsagenda'**
- Noodzaak tot verwelkoming
  - Nieuwe vormen van zelfsturing en solidariteit
  - Een einde aan de functiescheiding
- 17.15 **Afsluiting**

MIDDAG 3 De wijken van Leiden

- 13.00 **Wijkengame**
- 14.00 **Stadsontwikkeling in vogelvlucht**
- De ontbrekende 19e eeuw
  - De grote concepten van de 20ste eeuw: van de 'jaren 30 wijk' en bloemkoolwijk tot drive in woning
  - De groene ster
  - Restanten van de Leidse arbeidsklasse: de buurten, de sport, de krant.
- 15.00 **De wijken nu**
- Wijken van Aankomst
  - Wijken van Bestemming
  - Het stempel van de babyboomers
- De erfenis van de functiescheiding
  - De binnenstad en sciencepark als één campus
  - Een nieuw kaartbeeld: het dna van de Leidse wijken in 10 typen
- 16.30 **Wat doen ze elders met 'onze' wijken?**
- Diversiteit en functiemenging
  - Participatie en energietransitie
  - Vergrijzing en krimp
  - De decentralisaties in het sociaal domein en het 'wijkgericht werken'
- 17.15 **Slot**

MIDDAG 4 De toekomst van Leiden

- 13.00 **'Regiongame':** leven in agglomeraties
- 14.00 **De grote uitdagingen**
- Een sterrenstad. Maar wie zorgt voor de onderkant?
  - Duurzaamheid en 'civil society'
  - Light rail en stedennetwerk
  - Omgevingswet als aanjager van participatie
  - Betaalbaar houden van de stad
- 15.30 **Wrap-up:** reflectie op vragen uit de groep
- 16.30 **Informeel samenzijn, borrel, buffet**
- 19.00 **Slot**

Aanmelden kan per e-mail robmanders@blaauwberg.nl

Meer informatie www.blaauwberg.nl/leiden-kunde